

Uchwała Nr XLVII/290/2014
Rady Powiatu w Gołdapi
z dnia 24 kwietnia 2014 roku

w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2014-2020.

Na podstawie art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011, Nr 127, poz. 721 ze zm.) , art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2013 poz. 595, ze zm.), uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwała się Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020 w brzmieniu określonym załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2

Rada Powiatu dokonuje oceny realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020 co roku, nie później niż do 30 kwietnia za rok poprzedni.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Gołdapi.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega publikacji w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Powiatu
Leszek Netel

Uzasadnienie
do Uchwały Nr XLVII/290/2014
Rady Powiatu w Gołdapi
z dnia 24 kwietnia 2014 roku

w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2014-2020.

Na podstawie art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011, Nr 127, poz. 721 ze zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Zarząd Powiatu w Gołdapi podjął uchwałę Nr 230/2014 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020. Na podstawie przedmiotowej uchwały Zarząd Powiatu w Gołdapi od 20 marca do 2 kwietnia 2014 roku przeprowadził konsultacje społeczne z mieszkańcami Powiatu Gołdapskiego. Z przeprowadzonych konsultacji sporządzono raport opisujący przebieg konsultacji (raport w załączeniu). W czasie prowadzonych konsultacji nie wpłynął żaden formularz zgłaszania uwag i opinii. Proponuję zatem przyjąć „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, który stanowi załącznik do uchwały. Mając powyższe na uwadze podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Leszek Retel

Załącznik do uchwały Nr XLVII/290/2014
Rady Powiatu w Gołdapi
z dnia 24 kwietnia 2014

*Powiatowy Program Działań
na rzecz osób niepełnosprawnych
na lata 2014 – 2020.*

Gołdap 2014r.

Spis Treści:

I. Wstęp	3
II. Diagnoza	4
III. Założenia ogólne programu i definicje.....	10
IV. Misja i cele programu.....	12
V. Sposób realizacji programu.....	13
VI. Źródła finansowania programu.....	22
VII. Monitoring Programu.....	22
VIII. Podsumowanie.....	23

I. Wstęp

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest dokumentem służącym realizacji polityki społecznej Powiatu.

Jednocześnie przyjęcie Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest wykonaniem delegacji zawartej w art. 35a ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.), który zobowiązuje powiat do opracowania programu na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia
- rehabilitacji społecznej
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych

U podstaw opracowanego programu jest uznanie, że osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz do korzystania na zasadzie równości z praw i obowiązków ustanowionych wszystkim obywatelom bez względu na rodzaj, przyczynę i stopień niepełnosprawności.

Realizacja programu przy ścisłej współpracy z samorządami na wszystkich szczeblach, organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych wpłynie na widoczną poprawę życia tej grupy społeczeństwa.

Powiatowy Program Działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest spójny z dokumentami i programami na szczeblu krajowym - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 sierpnia 1997 roku, ze Strategią polityki społecznej województwa warmińsko - mazurskiego do 2020r. oraz z programami opracowanymi na szczeblu lokalnym: Strategią Rozwoju Powiatu Gołdapskiego, Powiatowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015, Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020

II. Diagnoza sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Gołdapskim.

Z Narodowego Spisu Powszechnego, który miał miejsce w 2011 roku wynika, że w Polsce żyje 4 mln 697 tys. osób niepełnosprawnych. Przy ustalaniu wysokości środków PFRON dla Powiatu Gołdapskiego na realizację w 2014 roku zadań określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zastosowano algorytm, w którym przyjęto następujące dane:

- liczba dzieci w powiecie w wieku 0-14 lat (wg GUS)- 4. 631
- Wskaźnik częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Polsce – 2,2%, co daje w naszym powiecie liczbę ok. 102 dzieci niepełnosprawnych.
- Liczba osób w powiecie w wieku 15 lat i więcej (wg GUS) – 22.829
- Wskaźnik częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat (wg GUS na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011) – 10,10%, tj. ok. 2306 osób niepełnosprawnych w powiecie.

Nie ma możliwości precyzyjnego określenia liczby osób z niepełnosprawnością, z uwagi na to, że jest kilka organów orzekających niepełnosprawność, a niektóre osoby posiadają orzeczenie z dwóch organów orzeczniczych.

Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Giżycku mieszkańcom naszego powiatu w latach 2011-2013 wynosi średnio 769 orzeczeń rocznie, z czego średnio 90 dotyczy dzieci w wieku do 16 roku życia.

LATA	2011	2012	2013
Do 16 r.ż.	83	103	83
powyżej 16 r. ż.	741	733	563
Liczba orzeczeń ogółem	824	836	646

Liczba wydanych orzeczeń mieszkańcom Powiatu Gołdapskiego w latach 2011-2013. Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Giżycku.

Przyczyny niepełnosprawności podawane w orzeczeniach wydawanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności określone są na podstawie

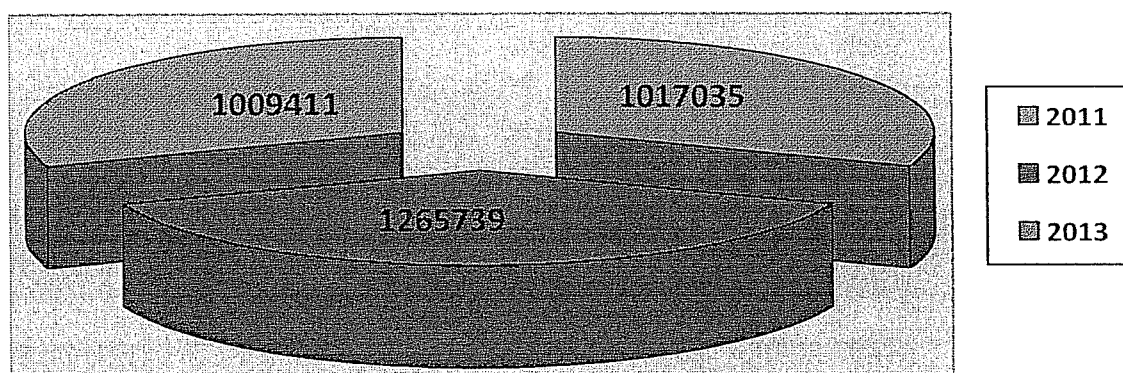

Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Na potrzeby orzecznictwa przyczyny chorobowe zostały pogrupowane w 12 głównych kategoriach, oznaczanych literowo. Z danych uzyskanych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Giżycku wynika, że najczęściej przyczyną niepełnosprawności wśród mieszkańców naszego powiatu jest upośledzenie narządu ruchu, choroby układu oddechowego i krążenia, wśród osób dorosłych często występują choroby neurologiczne i psychiczne.

Przyczyna niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia	Liczba wydanych orzeczeń	Przyczyna niepełnosprawności powyżej 16 roku życia	Liczba wydanych orzeczeń
Upośledzenie umysłowe	4	Upośledzenie umysłowe	9
Psychiczne	5	Psychiczne	53
Zaburzenia głosu, mowy, słuchu	2	Zaburzenia głosu, mowy, słuchu	27
Choroby narządu wzroku	8	Choroby narządu wzroku	18
Upośledzenie narządu ruchu	6	Upośledzenie narządu ruchu	170
epilepsja	6	epilepsja	5
Choroby układu oddechowego i krążenia	24	Choroby układu oddechowego i krążenia	110
Choroby układu pokarmowego	1	Choroby układu pokarmowego	6
Choroby układu moczowo - płciowego	6	Choroby układu moczowo - płciowego	11
Choroby neurologiczne	6	Choroby neurologiczne	66
Całościowe zaburzenia rozwojowe	4	Całościowe zaburzenia rozwojowe	0
inne	11	inne	88
Razem	83	Razem	563

*Przyczyny niepełnosprawności mieszkańców Powiatu Gołdapskiego orzeczone przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Giżycku w 2013 roku.
Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Giżycku.*

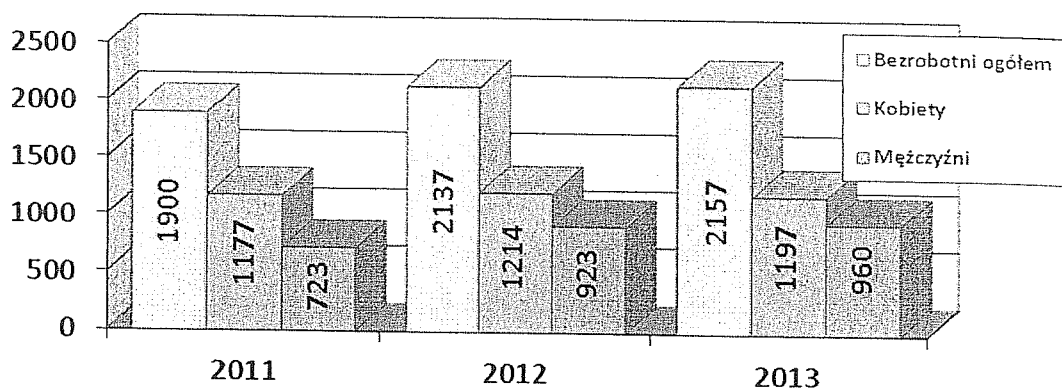
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dysponuje środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które są przeznaczone na rehabilitację zawodową i społeczną, między innymi na: zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych, likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych, barier architektonicznych, jednak środki te nie zaspokajają w pełni potrzeb naszych mieszkańców. Wysokość środków PFRON, z uwzględnieniem kwoty 739.800 zł na działalność warsztatu terapii zajęciowej w Gołdapi obrazuje poniższa tabela:

Wysokość środków PFRON dla Powiatu Gołdapskiego. Źródło: Opracowanie własne PCPR.

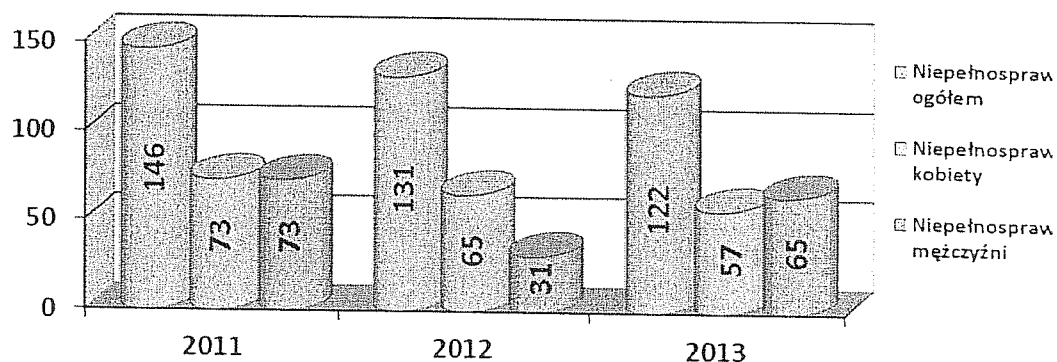
Grupą szczególnie ważną z punktu widzenia rozwiązywania problemów społecznych, są osoby bezrobotne posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Ich udział wśród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w gołdapskim urzędzie pracy znajdował się w przedziale od 5,7% w 2013 roku, do 7,7% na koniec I półrocza 2011 r. Porównanie liczby niepełnosprawnych w latach 2011 – 2013 obrazuje poniższy wykres.

Porównanie liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Gołdapi na koniec I półrocza 2011, 2012 i 2013 r.

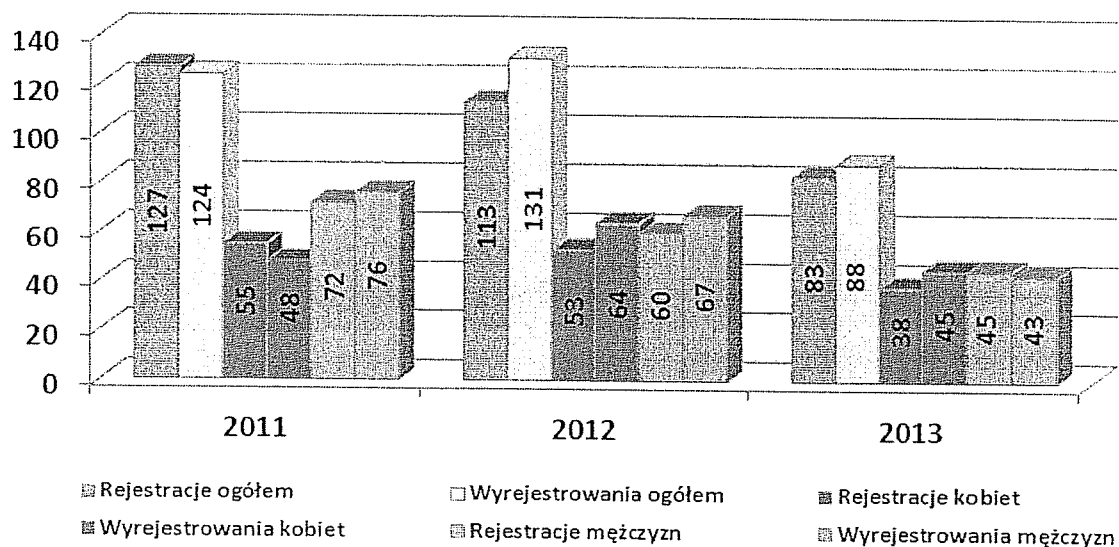
źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Porównanie liczby bezrobotnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności (stan na koniec I półrocza 2011, 2012 i 2013 r.)

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

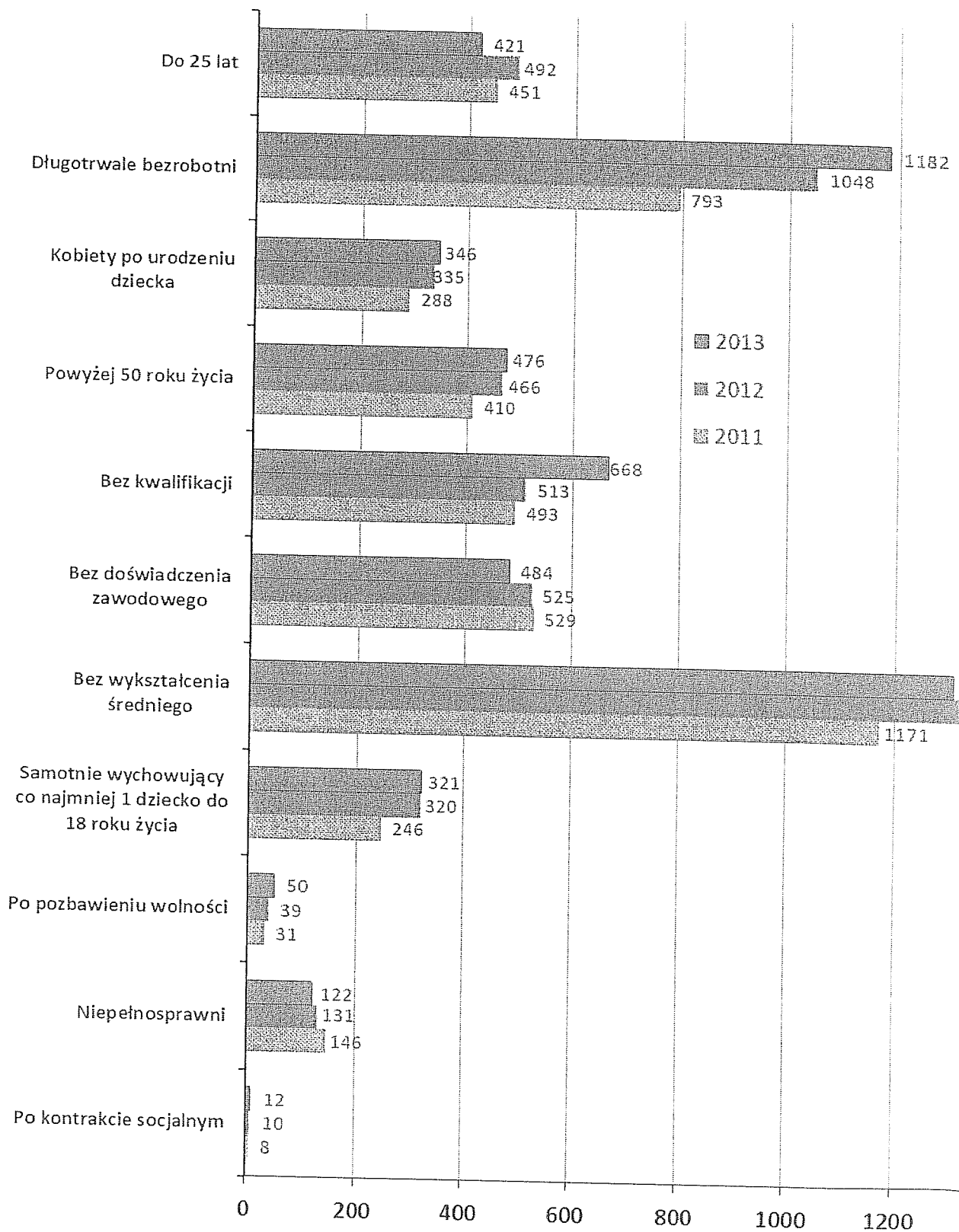
**Płynność bezrobotnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności
w I półroczu 2011, 2012 i 2013 r.**

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wśród osób niepełnosprawnych, okresem najlepszym pod względem liczby podjęć pracy, okazało się I półrocze 2011 r. – zatrudnienie podjęło wówczas 57 bezrobotnych, czyli 39,0% wszystkich osób wyłączonych z rejestru. W 2012 r. liczba podjęć pracy wyniosła 50 (38,2%), natomiast w 2013 r. zatrudnienie podjęło 40 osób, tj. 32,8%.

Kategorie bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy
(stan na 30 czerwca 2011, 2012 i 2013 r.)

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W Powiecie Gołdapskim, poza placówkami leczenia niepełnosprawni mogą liczyć na pomoc takich instytucji jak: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie rehabilitacji społecznej, ośrodki pomocy społecznej które pomagają zaspokoić bytowe potrzeby mieszkańców w formie zasiłków ale także w postaci świadczeń opiekuńczych, środowiskowy dom samopomocy z liczbą 30 miejsc, i warsztat terapii zajęciowej dla 50 osób dorosłych.

Edukacja dzieci niepełnosprawnych odbywa się w Zespole Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Gołdapi oraz w szkole integracyjnej (SP Nr 1 w Gołdapi). W większości jednak dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności uczęszczają do zwykłych klas i szkół. Przedszkole Samorządowe w Gołdapi również posiada klasę integracyjną, przystosowaną do dzieci z niepełnosprawnością.

Zespół Placówek Edukacyjno – Wychowawczych posiada szeroką ofertę począwszy od specjalistycznego przedszkola po naukę zawodu dla osób niepełnosprawnych. Placówka dzięki dobrze wyposażonym salom, gabinetom oraz wykwalifikowanej kadrze jest w stanie wspomagać rozwój dzieci autystycznych, z zespołem Aspergera, z zespołem Downa, z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną, z deficytami wzroku, słuchu itp. W ofercie placówki znajdują się: specjalistyczne terapie logopedyczne, pedagogiczne, psychologiczne, integracja sensoryczna, dogoterapia, muzykoterapia, gimnastyka korekcyjna, zajęcia rewalidacyjne.

II. Założenia ogólne programu i definicje.

Program jest skierowany do niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Gołdapskiego oraz ich rodzin.

Definicja zawarta w Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych mówi: *“Niepełnosprawnymi są osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi”*.

Natomiast ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zawężyła powyższą definicję określając:

“Niepełnosprawnymi są osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej, jeśli uzyskały orzeczenie”.

Biorąc pod uwagę powyżej przytoczone definicje niepełnosprawność przedstawia się jako zjawisko niejednorodne, które obejmuje wiele ograniczeń funkcjonalnych o charakterze fizycznym lub intelektualnym. Może wynikać z choroby somatycznej lub umysłowej. Może mieć charakter stały lub przejściowy. Występuje we wszystkich grupach wiekowych. W przeszłości, wobec osób niepełnosprawnych polityka w dużej mierze polegała na społecznej kompensacji poprzez działania charytatywne, oddzielne świadczenia oraz rozwój usług opiekuńczych. Pomimo tego, że była ona oparta na dobrych intencjach, wpłynęła na marginalizację i zbyt niskie uczestnictwo tej grupy w życiu społecznym.

Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych jest obecnie jednym z największych wyzwań polityki społecznej. Marginalizacja i dyskryminacja ze względu na niesprawność obciążają również ogromnymi kosztami budżet państwa. W ostatnim czasie dzięki niektórym instytucjom oraz mediom, pogląd na ten temat zmienia się na korzyść osób niepełnosprawnych.

Koordinatorem Programu jest Zarząd Powiatu Gołdapskiego.

Realizatorzy programu:

- Gmina Gołdap,
- Gmina Banie Mazurskie,
- Gmina Dubeninki,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Ośrodki pomocy społecznej,
- Organizacje pozarządowe,
- Placówki ochrony zdrowia,
- Ośrodki rehabilitacyjne,
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna,
- Warsztat terapii zajęciowej,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Szkoły,
- Osoby prawne,
- Osoby fizyczne,

- Wolontariusze.

Konsultanci:

- Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych,

III. Misja i cele Programu.

„Wspieranie wszelkich działań na rzecz osób niepełnosprawnych i udzielanie pomocy tym osobom w korzystaniu z wolności, praw człowieka oraz obowiązków obywatela, zagwarantowanych Konstytucją Rzeczypospolitej.”

Program będzie realizował swoją misję poprzez tworzenie warunków zapewniających trwałą poprawę sytuacji niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Gołdapskiego i osiągnięcie przez nich jak najwyższego poziomu społecznego funkcjonowania.

Działania te winny być skierowane na następujące grupy potrzeb:

1. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych,
2. Zapobieganie niepełnosprawności, wczesne diagnozowanie, leczenie i rehabilitacja,
3. Wyrównywanie szans edukacyjnych,
4. Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych
5. Ochronę socjalną, ekonomiczną i prawną,
6. Likwidowanie barier architektonicznych w obiektach publicznych i prywatnych, likwidowanie barier w komunikowaniu się, technicznych i transportowych

IV. Sposób realizacji programu.

Cel operacyjny 1

Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych.

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych to niezwykle istotny element rehabilitacji. Często jednak bariery w postaci stereotypowego myślenia oraz trwająca przez wiele lat izolacja doprowadziły do minimalnego kontaktu społeczeństwa z osobami niepełnosprawnymi

Ograniczenie sprawności w naszym społeczeństwie kojarzone jest jako odchylenie od normy, a kontakt z osobami niepełnosprawnymi budzi poczucie bezradności i zakłopotania. Tymczasem to otoczenie wymaga dostosowania do potrzeb potencjału, tworzenia warunków do samorealizacji. Samo leczenie i rehabilitacja nie wystarcza. Problem leży bowiem nie po stronie niepełnosprawnych, lecz po stronie ludzi zdrowych, którzy muszą się zdecydować na wspólne z nimi rozwiązywanie problemów.

Zadania:

1. Organizowanie różnego rodzaju kampanii w mediach, promujących osoby niepełnosprawne jako pełnowartościowych członków społeczeństwa
2. Wspieranie przez lokalne samorzady działań integracyjnych (szkoły, imprezy okolicznościowe itp.)
3. Organizowanie pogadanek w szkołach nt. osób niepełnosprawnych i ich problemów.

Oczekiwane efekty:

1. Zwiększenie świadomości i tolerancji osób zdrowych względem osób niepełnosprawnych
2. Złamanie stereotypów dotyczących niepełnosprawności

Wskaźniki:

1. Liczba zorganizowanych w powiecie imprez z udziałem osób niepełnosprawnych.
2. Liczba kampanii/ konferencji w powiecie promujących osoby niepełnosprawne jako pełnowartościowych członków społeczeństwa.

Instytucje odpowiedzialne za realizację:

Lokalne samorządy, szkoły, powiatowe centrum pomocy rodzinie, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, organizacje pozarządowe.

Cel operacyjny 2

Zapobieganie niepełnosprawności, wczesne diagnozowanie leczenie i rehabilitacja.

Zapobieganie niepełnosprawności jest dla społeczeństwa mniej kosztowne niż konieczność zapewnienia późniejszej opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Styl życia i zachowania zdrowotne determinują w największym stopniu stan zdrowia społeczeństwa. W profilaktyce niepełnosprawności i w ograniczeniu jej skutków szczególne znaczenie ma zapobieganie wypadkom, w tym wypadkom komunikacyjnym.

Bardzo istotną sprawą jest umożliwienie osobie niepełnosprawnej szybkiego leczenia i rehabilitacji oraz adekwatnego zaopatrzenia w sprzęt.

Zadania:

1. Edukacja społeczeństwa na temat przyczyn niepełnosprawności
2. Inicjowanie działań na rzecz wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych
3. Promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej
4. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia wypadków, w tym wypadków drogowych, wodnych, wypadków przy pracy i w gospodarstwach domowych.
5. Rozwój usług rehabilitacyjnych na rzecz mieszkańców powiatu

6. Organizowanie akcji policyjnych mających na celu zmniejszenie liczby wypadków komunikacyjnych
7. Prowadzenie szkoleń wśród dzieci i młodzieży w zakresie udzielania pierwszej pomocy medycznej.
8. Kształcenie w szkołach w zakresie przyczyn powstawania niepełnosprawności (skoki do wody, zabawy petardami, niewypałami, niewybuchami, wypadki komunikacyjne).
9. Przyznawanie uprawnionym podmiotom środków PFRON na sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych
10. Zwrot kosztów zakupu środków pomocniczych
11. Przyznawanie dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych
12. Usprawnianie osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych
13. Usprawnianie osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym i pomoc w utrzymaniu jego sprawności technicznej
14. Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne i pomoc w utrzymaniu jej sprawności technicznej.
15. Dofinansowanie działalności warsztatu terapii zajęciowej

Oczekiwane efekty:

1. Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat przyczyn niepełnosprawności oraz sposobów ich zapobiegania
2. Zmniejszenie liczby osób niepełnosprawnych, szczególnie w grupie osób młodych
3. Spadek liczby wypadków, w tym komunikacyjnych
4. Wzrost aktywności środowisk lokalnych na rzecz profilaktyki
5. Szybki i skuteczny dostęp do rehabilitacji, sprzętu rehabilitacyjnego.

Wskaźniki:

1. Liczba zorganizowanych w powiecie imprez prozdrowotnych.
2. Liczba programów profilaktycznych realizowanych w powiecie
3. Liczba osób, które skorzystały z programów profilaktycznych.

4. Liczba nowopowstałych placówek rehabilitacyjnych.
5. Liczba osób które skorzystały z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych/ kwota wydatkowanych na ten cel wniosków.
6. Liczba zorganizowanych akcji policyjnych mających na celu ograniczenie wypadków komunikacyjnych.
7. Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do zakupu środków pomocniczych/kwota wydatkowanych na ten cel środków.
8. Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego/ kwota dofinansowania.
9. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w zakupie protezy kończyny/kwota środków przeznaczonych na ten cel
10. Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do zakupu wózka o napędzie elektrycznym/kwota dofinansowania.
11. Liczba podmiotów, które skorzystały z dofinansowania do sportu, rekreacji i turystyki,/kwota dofinansowania.

Instytucje odpowiedzialne za realizację:

Lokalne samorządy, szkoły, policja, lekarze pierwszego kontaktu, GoldMedica sp. z o.o., Samodzielny Publiczny Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, organizacje pozarządowe, kuratorium oświaty, PCPR.

Cel operacyjny 3

Wyrównywanie szans edukacyjnych.

Dzieci niepełnosprawne, które uczą się w szkołach ze swoimi pełnosprawnymi rówieśnikami, w większym stopniu rozwijają swoje społeczne i zawodowe umiejętności, które są potrzebne w codziennym życiu i na rynku pracy. Nauka w tej samej szkole jest nie tylko korzystna dla dzieci niepełnosprawnych, ale także dla ich pełnosprawnych kolegów. Pozwala im lepiej zrozumieć, że osoby z niepełnosprawnością mają prawo do pełnego uczestnictwa i równości w społeczeństwie.

Zadania:

1. Inicjowanie likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, ograniczających korzystanie z placówek oświatowych.
2. Tworzenie szkół i klas integracyjnych
3. Podnoszenie kwalifikacji kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi.
4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych i transportowych w placówkach oświatowych.
5. Popularyzacja modelu szkoły dostosowanej do potrzeb wszystkich dzieci
6. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli z zakresu pedagogiki specjalnej.

Oczekiwane efekty:

1. Zwiększenie liczby dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do szkół ogólnodostępnych.
2. Zwiększenie świadomości środowisk lokalnych w zakresie problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
3. Likwidacja barier psychologicznych i społecznych.
4. Zwiększenie szans na zdobycie wykształcenia przez osoby niepełnosprawne.
5. Zatrudnianie wykwalifikowanej kadry do pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Wskaźniki:

1. Liczba pozyskanych/przeznaczonych środków na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych i transportowych w placówkach oświatowych. (cel pozyskania środków).
2. Kwota pozyskanych/przeznaczonych środków zewnętrznych na szkolenie kadry w zakresie pedagogiki specjalnej.
3. Liczba nowoutworzonych szkół/klas integracyjnych.

Instytucje odpowiedzialne za realizację:

Kuratorium oświaty, placówki oświatowe, lokalne samorzady, powiatowe centrum pomocy rodzinie, organizacje pozarządowe.

Cel operacyjny 4

Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych

Praca zawodowa jest jednym z najistotniejszych aspektów uczestnictwa niepełnosprawnych w życiu społecznym. Zapewnia ona niezależność finansową, wzmacnia poczucie własnej wartości, umożliwia kontakt z ludźmi i pełny udział w życiu społecznym.

Osoby niepełnosprawne należą do kategorii osób będących w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Wynika to nie tylko z wysokiego poziomu bezrobocia lecz także z przekonania, że tacy ludzie nie są w pełni wartościowymi pracownikami, gdyż mają ograniczoną sprawność fizyczną, niskie kwalifikacje. To wszystko sprawia, że niepełnosprawni są grupą szczególnej troski w dziedzinie poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz zatrudnienia.

Zadania:

1. Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej, albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.
2. Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.
3. Przyznawanie dofinansowania w ramach programu „Aktywny Samorząd” np. do przedszkola dla osoby zależnej.
4. Udział osób niepełnosprawnych w programach realizowanych ze środków Unii Europejskiej.

5. Motywowanie do tworzenia i wspieranie działalności podmiotów ekonomii społecznej.

Oczekiwane efekty:

1. Skuteczniejsze i szersze zaspokojenie potrzeb bytowych osób niepełnosprawnych.
2. Poprawa warunków życia.
3. Wzrost poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości
4. Szerszy udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, politycznym i kulturalnym powiatu.

Wskaźniki:

1. Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Kwota wydatkowanych na ten cel środków.
2. Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do instrumentów i usług rynku pracy, kwota wydatkowanych na ten cel środków.
3. Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do przedszkola dla osoby zależnej. Kwota wydatkowanych na ten cel środków.
4. Liczba pracodawców, którzy uzyskali dofinansowanie na wyposażenie stanowiska osoby niepełnosprawnej. Kwota wydatkowanych na ten cel środków.
5. Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w programach realizowanych ze środków Unii Europejskiej. Kwota wydatkowanych środków na ten cel.
6. Liczba nowopowstałych podmiotów ekonomii społecznej.

Instytucje odpowiedzialne za realizację:

Lokalne samorządy, PFRON, powiatowe centrum pomocy rodzinie, organizacje pozarządowe, powiatowy urząd pracy.

Cel operacyjny 5

Ochrona socjalna, ekonomiczna i prawna osób niepełnosprawnych.

W procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych szczególne znaczenie ma zapewnienie poczucie bezpieczeństwa. Ważne jest zarówno zabezpieczenie socjalne jak też pomoc w przezwyciężeniu sytuacji trudnych.

Zadania:

1. Upowszechnianie informacji o możliwości wsparcia rodzin z osobą niepełnosprawną w zakresie usług opiekuńczych,
2. Umożliwienie bezpłatnego dostępu do prawnika dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
3. Inicjowanie rozwoju usług terapeutycznych, psychologicznych dla członków rodziny osoby niepełnosprawnej oraz dla osób niepełnosprawnych.
4. Pozyskiwanie środków na rozszerzenie działalności Punktu Interwencji Kryzysowej w Gołdapi i w poszczególnych gminach.

Oczekiwane efekty:

1. Zdobyte wiedzy przez niepełnosprawnych i ich rodziny, o miejscach w których mogą uzyskać wsparcie.
2. Rozszerzenie działalności Punktu Interwencji Kryzysowej
3. Utworzenie nowych punktów wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Wskaźniki:

1. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, które skorzystały z pomocy prawnika.
2. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, które skorzystały z pomocy psychologa
3. Liczba utworzonych nowych punktów wsparcia osób niepełnosprawnych

Instytucje odpowiedzialne za realizację:

Lokalne samorządy, powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.

Cel operacyjny 6

Likwidowanie barier architektonicznych w komunikowaniu się, technicznych.

Jednym z najistotniejszych ograniczeń utrudniających, a często wręcz uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z przysługującego im prawa do pełnego zaspokajania swych potrzeb na równi z innymi są bariery architektoniczne, w komunikowaniu się i techniczne.

Zadania:

1. Podejmowanie działań na rzecz egzekwowania prawa w zakresie budownictwa uwzględniającego potrzeby osób niepełnosprawnych.
2. Inicjowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych, w obiektach już istniejących, służących użyteczności publicznej.
3. Podejmowanie działań w celu stwarzania możliwości swobodnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym jak i niezabudowanym (np. likwidacja wysokich krawężników)
4. Dofinansowywanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych.
5. Dofinansowywanie likwidacji barier w komunikowaniu się.
6. Dofinansowywanie likwidacji barier technicznych.
7. Pozyskiwanie środków z Programu „Wyrównywania różnic między regionami”

Oczekiwane efekty:

1. Wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej pozbawionych barier architektonicznych.
2. Zwiększenie liczby mieszkań przystosowanych do potrzeb niepełnosprawnych.

Wskaźniki:

1. Formy i liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych.
2. Kwoty pozyskanych środków zewnętrznych
3. Kwota i liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych , w komunikowaniu się i technicznych.

Instytucje odpowiedzialne za realizację:

Lokalne samorzady, PFRON, firmy nadzoru budowlanego, powiatowe centrum pomocy rodzinie, organizacje pozarządowe.

V. Źródła finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Powiat Gołdapski,
- Gmina Gołdap,
- Gmina Banie Mazurskie,
- Gmina Dubeninki,
- Inne.

VI. Monitoring Programu.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie do końca lutego będzie zbierał informacje od współrealizatorów Programu i do końca kwietnia będzie przedstawiał Radzie Powiatu informację z realizacji Programu.

VII. Podsumowanie.

Program określa kierunkowy plan działania na lata 2014-2020. Realizacja tego programu przyniesie korzyści nie tylko osobom niepełnosprawnym, ale całej społeczności Powiatu Gołdapskiego. Gwarantem sukcesu powinna być zasada, że wszystkie działania będą podejmowane na zasadzie dialogu i współpracy z organizacjami reprezentującymi osoby niepełnosprawne.

UCHWAŁA Nr XV/26/14
Powiatowej Społecznej Rady d/s Osób Niepełnosprawnych
przy Staroście Gołdapskim
z dnia 06 marca 2004 r.

wyrażająca opinię o projekcie:
„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 - 2020”.

Na podstawie art. 44b ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, późn. zm.) wyraża się następującą opinię:

§ 1.

Powiatowa Społeczna Rada d/s Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Gołdapskim pozytywnie opiniuje przedłożony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi projekt: „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 - 2020”, zwany dalej „Programem”.

§ 2.

1. Na terenie Powiat Gołdapskiego można wyodrębnić 4 grupy osób, do których kierowany jest Program - wg ich stopnia niepełnosprawności, aktywności i wieku:
  - 1) dzieci i młodzież (w tym realizujący obowiązek szkolny) przystosowująca się do życia w:
    - a) Zespole Placówek Edukacyjno - Wychowawczych,,
    - b) klasach integracyjnych szkół,
  - 2) osoby wymagające opieki w ośrodkach wsparcia (niezdolne do samodzielnej egzystencji),
  - 3) kwalifikujący się do terapii zajęciowej (pełnoletnia młodzież i dorośli - niepodlegający obowiązkowi szkolnemu),
  - 4) osoby mogące podjąć zatrudnienie:
    - a) w warunkach pracy chronionej,
    - b) na otwartym rynku pracy - na przystosowanych stanowiskach.
2. Struktura (cele operacyjne) i formy realizacji programu powinny:
  - 1) zapobiegać niepełnosprawności oraz ograniczać jej skutki,
  - 2) poprawiać zakres rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
  - 3) kształtować i rozwijać świadomość społeczną w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych oraz zapewniać przestrzeganie ich praw,
  - 4) wyrównywać szanse edukacyjne oraz zwiększać aktywność zawodową osób niepełnosprawnych,
  - 5) likwidować bariery w komunikowaniu się, techniczne i transportowe oraz architektoniczne w obiektach publicznych i prywatnych,
  - 6) stwarzać jak najszersze możliwości pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł, w tym z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i z funduszy Unii Europejskiej - muszą być jednak zgodne z projektami zawartymi w już istniejących programach.

3. Uczestnikami realizacji Programu, obok instytucji rządowych i samorządowych, powinny być:

a) organizacje pozarządowe,

b) podmioty realizujące zadania pożytku publicznego,

o których mowa w szczególności w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.).

§ 3.

Przedstawiony projekt Programu:

- 1) tworzy warunki poprawy sytuacji społecznej i zawodowej osób ~~z~~ niepełnosprawnych na terenie naszego Powiatu,
- 2) zawiera niezamknięty katalog celów operacyjnych i wskazanym byłoby jego uzupełnianie:
  - a) podczas posiedzeń komisji Rady Powiatu (np. przy corocznej ocenie jego realizacji),
  - b) w trakcie realizacji – w sytuacji pojawienia się nowych potrzeb, możliwości oraz okoliczności i wymagań wynikających z ukazujących się szczegółowych programów operacyjnych.

§ 4.

Wprowadzony uchwałą Rady Powiatu Program, o których mowa w § 1, należy rozpowszechnić na terenie Powiatu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
POWIATOWEJ SPÓŁCZNEJ RADY
d/s OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Jerzy Sobisz

